

פרשת רבין והיועצים המישפטיים

כמה רואיי-חשבון גדולים, המקורבים ל- נעשה במישרי הממשלה, הצביעו על יחס האימהו-איפה כלפי ראש-הממשלה

השופט שמגר לא לתבוע

יצחק רבין בענייני המטבע. מסתבר כי כאשר חזר רבין ארצה לתפקיד בממשלה, עם סיום עבודתו כשגריר, הוא לא הצהיר בהכנסותיו ובהוצאותיו הון של עשרות מיליון דולר. חקירה של מס-ההכנסה הסתיימה בהגשת המלצה להעמידו לדין על אי-הצהרה. רבין טען אז, כי מאחר שהכנסות אלה פטורות ממס בישראל, לא היה עליו להצהיר עליהן. אנשי מס-ההכנסה טענו כי ההחלטה על הפטור נתונה בידיהם, וכי חובתו של כל אזרח לדווח על כל הכנסותיו, תוך ציון כי, לדעתו, חלק מהן פטור ממס.

הוויכוח נמשך, עד שהוחלט למנות את רבין כראש-הממשלה, והבעייה הועברה להחלטת היועץ-המישפטי-לממשלה, מאיר שמגר. שמגר פסק שלא להעמידו לדין, שכן בעניין כזה אין מגישים תביעה נגד מי שהולך להיות ראש-ממשלה.

כאשר התגלה לאנשי האוצר דבר חש-בן הבנק של רבין, היה המפקח-על-מטבע-זר יכול לחרות על כופר, מבלי לשאול איש, שכן החוק מקנה לו את הסמכות המלאה לכך. אולם פחדו של האוצר, ובייחוד של שר-האוצר יהושע רבינוביץ מפני קבלת אחריות על עצמו, הוביל לפניה אל היועץ-המישפטי-לממשלה, אהרון ברק, בהנחה שינהג כקודמו. כאשר הורה ברק להעמיד את הרביניים לדין, לא יכול האוצר לנהוג אחרת. ברק החליט להעמיד לדין את לאה רבין ביגלל היות בעלה ראש-ממשלה. שמגר החליט את ההיפך, מאותה סיבה עצמה.

אליסון סגר את

החשבון ב-1975

מיסמכי חשבון-הבנק שפתח מרדכי אליסון עם אלישע כהן בשווייץ, הגיעו ארצה להנהלת "סולל-בונה", וחלק מהם נמסר למיסטרה.

המיסמכים מראים, כי החשבון נסגר עוד בשנת 1975, סמוך לפרישת אליסון וכהן מניהול "החברה-לעבודות-חוץ-גומ"ל". דפי החשבון מורים על תנועה של מיליוני דולרים, שנעשתה ללא ידיעת הנהלת "סולל-בונה". הנהלת החברה תפתח בניסיון להחזרת הכסף, אחרי גמר הליכים המישפטיים בפרשת אליסון-ידין. ההנהלה תבקש, אם יהיה צורך בכך, את הסגרתו של אליסון, במידה שישיהה אז מוחץ לישראל.

אליסון שימש בשנות ה-70 מנהל "החברה-לעבודות-חוץ-גומ"ל", ואלישע כהן כמנהל הסניף בניגריה. רשמית פעל שם, "סולל-בונה" באמצעות חברת פתח אמריקאית בשם "ריינולדס". אליסון כתב חשבון ב"בנק לאומי" בנירן, ואלו העביר מיליוני דולרים שהרוויחה "ריינולדס" באפריקה בעיסוקות בלתי-חוקיות. החשבון נוהל על-ידי, בשיתוף אלישע כהן וללא ידיעת הנהלת "סולל-בונה" דאז ומנהלה הכללי, צבי רכטר. מחשבון זה הועברו 30 אלף דולר לאחתו של אשר ידלון, שרה הרי, כשוחזר ממורת מס-רת עבודות-יתכנון של קופת-חולים ל"חברה-לתיכנון של "סולל-בונה".

בדיקה שערכה עתה הנהלת "סולל-בונה" העלתה, כי בשעתו היתה התנגדות עזה למינויו של אליסון כמנכ"ל החברה, אולם הוא מונה בעיקבות לחצו של אשר ידלון על צבי רכטר. אליסון חדל לנהל את החברה במאסר 1976.

המנהל החדש של "סולל-בונה", שרגא רוטמן, נקט שורה של צעדים למניעת מעשים דומים. החברה שלחה לכל ה"בנקים הוראות ברורות בנוגע לבעלי זכויות-חתימה, ואין עתה סמכות לאדם אחד בקונצרו למשוך כספים. גם הנהלת "החברה-לעבודות-חוץ" הוחלפה כימעט כולה. הנהלת החדשה כוללת את שרגא רוטמן (יו"ר), אליהו פורת (מנכ"ל), מנחם גוטליב, רפאל ציזל, דויד בלאו, יאיר רינקוב, יצחק דוידוב, מוחמד שוקן, ישראל גיל ויעקב שור.

מה לעשות

הבורסה

לאור תוצאות הבחירות?

המהפך בתוצאות הבחירות מבטל את העצות שנתתי לך במדור זה לפני הבחירות. אך לא את כולן. מניית של הבורסה נפסדה סולידיות נשארות בלתי-תלויות בגורמים כמו אינפלציה והמדיניות הממשלתית כלפיה, אולם הן תושפעה יותר מאחרות משינויי מדיניות-החץ של הממשלה העתידה.

להערכת, אם תקום ממשלה ליכוד צפויה בשלושה-ארבעה החודשים הקרובים גאות בשוק ההון, והממשלה תעשה כל שביכולתה למען גאות כזו. מדיניות הממשלה תהיה הפיכת הבורסה למכשיר לגיוס הון למשק.

בטווח הארוך יותר אין ספק כי ממשלת הליכוד תביא למתיחות ביטחונית, ואולי גם למלחמה. נשיא מצרים הכריז לפני כמה ימים, בראיון שכימעט לא פורסם בישראל, כי ימתין שישה חודשים לנסיגה ישראלית, ואחר-כך יפתחו מדינות-ערב במלחמה. כדאי להאמין לנשיא מצרים, שכבר הוכיח את רצינותו בעבר. כל החרפה של המצב הביטחוני תגרום לשואה בבורסה.

המסקנה: נצל את החודשים הקרובים של הגאות, תוך יציאה איטית מן הבורסה, כך שבעוד המישה-שישה חודשים לא תגרום לך מפולת בבורסה שואה אישית.

בתקופה הקרובה כדאי לשים לב למניות-למוכ"ז, מן הסיבה הפשוטה שלא תהיינה עוד הנפקות למוכ"ז בבורסה, ומניות אלה תהיינה נדירות ומבוקשות. יש כמה מניות שגורמים ספקולטיביים רוכשים לצרכים שלהם, כמו "אתא-מישנה", "ליון אשפטיין", "בית הרכב". שתי הראשונות נקנות משום שמיספרן בבורסה קטן, וניתן להשתלט על הכמות הנסחרת. בשערי מניות אלה צפויות עליות וירידות קבועות, בטיפוח הדוק של הגורם המעוניין. אשר ל"בית הרכב", כאן מנסה קבוצה חזקה לרכוש נתח הגון בחברה, ולהכריחה לשעך את נכסיה וכך לחלק רווחים לבעלי-המניות.

אגב, השבוע שלח סוחר-המניות יעקב לוינקוף מיכתב להנהלת הבורסה, ובו התחייבות לווסת ולשמור על שערי קבוצת-מניות ברמה קבועה. יש במיכתב זה משום תמרור לגבי השינוי שחל בבורסה, כשלא רק הבנקים קובעים בה, אלא גם משקיעים פרטיים.

תורמים לד"ש במקום לת"רות

נהריה בוטלה, וכן גם התוכנית למלון בירושלים. "אל-על" מחפשת עתה משקי-עם אחרים למלון בירושלים.

קבוצת בוביס ומאיר דה-שליט עשו כסף רב, תוך כדי גיוס הון לתוכנית שנכשלה.

אין זה הקשר היחידי בין בוביס לד"ש שליט. דה-שליט מונה, בשעתו, כיושב-

לפני שש שנים יזמה חברת "אל-על" הקמת חברה חדשה, שתנהל עבורה בתי-מלון, ושמה "לרום", מטעם "אל-על" הוצב לתפקיד גידעון אלרום, איש חיל-האוויר לשעבר. "לרום" החליטה כי היא תשתתף באחוז קטן בניהול בתי-מלון, ותנסה למצוא משקיעים שיממנו את הקמת המלונות.

באותה עת פרש מניהול מישרד-התיירות מאיר ("ממיי") דה-שליט, והוא הופקד מטעם "לרום" על התפקיד החדש. דה-שליט התקשר עם קבוצת-משקיעים מ-גרמניה, בראשות איגנאץ בוביס, ואלה גייסו כסף בגרמניה להקמת רשת מלונות "לרום" בישראל. התוכנית המקורית דיב-

מנהל דה-שליט במקום מלונות

ראש מועצת-המנהלים של "רסקו", ש-נכנסה לשותפות באיראן יחד עם בוביס ועם משקיע איראני מקומי. לפני ארבע שנים התברר, כי החוזה שחתמה "רסקו" באיראן יכול לגרום לה הפסדים של יותר ממאה מיליון דולר. מנכ"ל "רסקו" דאז, ישראל קרוא המנוח, סיפר כי דה-שליט חתם על החוזה בלי בדיקה נאותה. "רסקו" נאלצה לעזוב את השותפות ב-הפסד כבד ותוך השארת השמנת בידי הפסד בוביס, שהמשיך בשותפות. דה-שליט ניהל את המשא-והמתן עם בוביס כנעני "רסקו", כאשר אותה עת עמד להיות שכיר ושותף שלו בעסקי המלונות.

לפני כחצי שנה הצטרף דה-שליט לד"ש, וקיבל תפקיד האחראי על כספיה. בין התורמים הגדולים לד"ש היה איגנאץ בוביס. לא ברור אם בוביס קרא את מצעה של ד"ש, אבל אין ספק שהוא חייב הרבה לדה-שליט.

תורם בוביס תרומות

רה על שני מלונות בתל-אביב, אחד ב-אילת, אחד בהרריה ואחד בירושלים. קבוצת בוביס הקימה חברה בשם "קו-בוס", ודה-שליט היה נציגה, כשהוא שותף גם בניהול "לרום אינטרנשנל". כאשר "אל-על" מבטיחה תפוסה לא קשה למי-צוא מימון, וגם מיגרשים טובים. הוקם מלון באילת, היחידי הפועל עד כה בחבר "לרום", מלון שני, בתל-אביב, הוחכר על-ידי קבוצת בוביס ל"שרתון". מלון שלישי, בדרום תל-אביב, יימסר לחברת-התעופה הקנאדית. תוכנית המלון ב-

הממשלה תפסה

50 טונות

כבש קפוא

מישרד-המיסטר-ההתעשה שם יזו על 50 טון כבש קפוא, שהובאו ארצה מ-צ'ילי על-ידי חברת "אשור". הכבש הובא ללא רישיון-יבוא, ועתה מנהלים היבואנים משא-ומתן עם הממשלה על תשלום קנס, ומכירת הבשר בארץ.

חברת "אשור", השייכת לאפרים אי-לין ולשותפים, קיבלה רישון ממלתי ל-יבוא 400 טון כבש קפוא מצ'ילי במחיר של 1100 דולר ס"פ. בארץ קיים מחסור בכבש קפוא, ומחירו לצרכן מגיע ל-60 לירות הקילו. ארגון איליון מסר, כי כאשר נחטו הכבשים והוכשרו עבור ישראל, התברר שכמויות הבשר שנשחטו גדולות מכפי הצורך. אך ישראל היא המדינה היחידה הצורכת בשר כשר, ו-משום כך לא היה מנוס ממשלוח עודפי-הכבש לישראל.

לפני כשנה תפס המכס מעשה דומה של יבואנים שהביאו ארצה בשר-כבש ללא רישון, וכפה עליהם להוציאו מישראל.

צדוק ניבא

את הצפוי

שר-המישפטים חיים צדוק אמר, לפני חודשיים, לשותפיו-לשעבר למישרד עורכי-הדין, כי אחרי הבחירות יחזור למישרד. צדוק לא ניחש את מפתח-ה-מערך. הוא רק סבר כי לא ימשך לכהן בממשלה בראשות שימעון פרס. אישים בכירים במערך רואים בצדוק את אחד האשמים במפלת המיפלגה. לדעתם, הוצאת המפד"ל מן הממשלה והקדמת הבחירות, הן שהיו הגורם ה-עיקרי למפלה. שני דברים אלה עשה רבין בעצתו של צדוק.